

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-A
Datum: 17. septembar 2009.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: sudija Liu Daqun, predsedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Andrésia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 17. septembra 2009.

TUŽILAC

protiv

**NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM ZAHTEVU NEBOJŠE PAVKOVIĆA ZA PRIVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU IZ HUMANITARNIH RAZLOGA**

Tužilaštvo:

g. Paul Rogers

Branioци žalilaca:

g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Peter Robinson za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

1. Žalbeno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno veće, odnosno Međunarodni sud) rešava po Hitnom zahtevu generala Pavkovića za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga, s Dodatkom A, koji su branioci Nebojše Pavkovića (dalje u tekstu: Pavković) dostavili 17. septembra 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev) na poverljivom osnovu.¹ Tužilaštvo je istog dana dostavilo odgovor.² S obzirom na urgentnost tog pitanja i na činjenicu da Pavković ne treba da bude oštećen ishodom ove odluke, Žalbeno veće smatra da je u interesu pravde da odluku donese pre nego što istekne rok za dostavljanje replike na Odgovor.

I. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Dana 26. februara 2009. godine Pretresno veće III (dalje u tekstu: Pretresno veće) proglasilo je Pavkovića krivim za deportacije, prisilno premeštanje, ubistvo i progon kao zločine protiv čovečnosti i za ubistvo kao kršenje zakona ili običaja ratovanja, na osnovu članova 5(d), 5(i), 5(a), 5(h), 3 i 7(1) Statuta Međunarodnog suda, i osudilo ga na 22 godine zatvora.³

3. U skladu s pravilom 108 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), Pavković je 27. maja 2009. godine podneo Najavu žalbe,⁴ a trenutno se nalazi u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN), sve dok se ne reši po žalbama ulozenim na Prvostepenu presudu.

4. Žalbeno veće trenutno rešava i po Zahtevu generala Pavkovića za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga, s dodacima A i B, koji je Pavković 27.

¹ Javna redigovana verzija Zahteva dostavljena je istog dana. Osim tamo gde je to izričito navedeno, svi navodi u ovoj odluci odnose se na javnu redigovanu verziju Zahteva.

² Odgovor tužilaštva na Hitan zahtev generala Pavkovića za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga, 17. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: Odgovor).

³ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Presuda, 26. februar 2009. godine (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), tom 3, par. 1210.

⁴ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Najava žalbe na Presudu od 26. februara 2009. godine, 27. maj 2009. godine (v. takođe Odluka po Zahtevu Nebojše Pavkovića za izmenu Najave žalbe, 9. septembar 2009. godine). Istog dana najave žalbe dostavili su i tužilaštvo i branioci Nikole Šainovića, Dragoljuba Ojdanića, Vladimira Lazarevića i Sretena Lukića.

avgusta 2009. godine dostavio na poverljivom osnovu (dalje u tekstu: Zahtev od 27. avgusta 2009. godine). O tom zahtevu će u predviđenom roku biti doneta posebna odluka.

II. MERODAVNO PRAVO

5. U skladu s pravilom 65(I) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), osuđeno lice može da podnese zahtev za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme. Na osnovu pravila 107 Pravilnika, celo pravilo 65 primenjuje se, *mutatis mutandis*, na zahteve upućene Žalbenom veću u skladu s ovom odredbom.⁵ Pravilo 65(I) Pravilnika tako predviđa da Žalbeno veće može da odobri privremeno puštanje na slobodu ukoliko se uverilo (i) da će se žalilac, ako bude pušten, pojaviti na žalbenom pretresu, odnosno da će se predati u pritvor po isteku određenog roka, kako već bude slučaj; (ii) da žalilac, ako bude pušten, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice, i; (iii) da postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje. Ti uslovi moraju se razmatrati kumulativno.⁶ Žalbeno veće podseća da "o tome da li žalilac ispunjava te uslove treba odlučivati na osnovu kriterijuma najveće verovatnoće, a Žalbeno veće, ocenjujući uverljivost dokaza, treba da uzme u obzir činjenicu da je pojedinac već osuđen".⁷ Naposljetku, ocena da li su ispunjeni uslovi iz pravila 65 vrši se uz primenu diskrecionih ovlašćenja i od slučaja do slučaja.⁸

III. DISKUSIJA

A. Argumenti strana u postupku

6. Pavković traži da bude privremeno pušten na slobodu od 18. septembra 2009. do 22. septembra 2009. godine, kako bi mogao da prisustvuje pomenu za oca u Jagodini, u Srbiji.⁹ Pavkovićev otac preminuo je u noći 17. septembra 2009. godine.

⁵ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Javna redigovana verzija Odluke po Drugom zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, donete 21. maja 2009, 22. maj 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka po Lazarevićevom zahtevu od 21. maja 2009. godine), par. 4 i napomene.

⁶ *Ibid.*

⁷ *Ibid.*

⁸ *Ibid.*

⁹ Zahtev, par. 1.

7. Pozivajući se, s jedne strane, na garancije koje je dobio od Vlade Republike Srbije, i na koje je ukazao u Zahtevu od 27. avgusta 2009. godine, a s druge na svoje vladanje u ranijim prilikama kad je bio privremeno puštan na slobodu, Pavković daje uveravanja da će poštovati sve kriterijume pravila 65(I) Pravilnika, kao i "sve uslove koje bi Žalbeno veće moglo postaviti ukoliko odobri privremeno puštanje na slobodu".¹⁰

8. Tužilaštvo "nema stav" o Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, ali napominje da je "trajanje kazne faktor koji govori protiv privremenog puštanja na slobodu" i predlaže da se "najpre zatraže odgovarajuće garancije srpskih vlasti" i da se Pavkoviću, ukoliko Žalbeno veće odobri Zahtev, postave "primereni uslovi".¹¹

B. Analiza

1. Posebne okolnosti na osnovu pravila 65(I)(iii) Pravilnika

9. Žalbeno veće podseća na to da se specifičnost privremenog puštanja na slobodu u žalbenoj fazi odražava u pravilu 65(I)(iii) Pravilnika, kojim se predviđa jedan dodatni kriterijum, to jest, da "postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje".¹² U takvim situacijama, Žalbeno veće je zaključivalo da posebne okolnosti zasnovane na humanim razlozima i saosećanju postoje kada za to postoji ubedljivo opravdanje kao što je neka zdravstvena potreba ili pomen povodom smrti nekog bliskog člana porodice podnosioca zahteva.¹³ U ovom slučaju Žalbeno veće uverilo se u to da pomen Pavkovićevom ocu predstavlja posebnu okolnost, u duhu pravila 65(I)(iii) Pravilnika, te

¹⁰ *Ibid.*, par. 7–8.

¹¹ Odgovor, par. 1–2.

¹² Odluka po Zahtevu Vladimira Lazarevića za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga, 2. april 2009. godine (poverljivo; dalje u tekstu: Odluka po Lazarevićevom zahtevu od 2. aprila 2009. godine), par. 8, gde se citira *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-A, Odluka po Ponovljenom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 15. april 2008. godine (javna redigovana verzija), par. 10.

¹³ Odluka po Lazarevićevom zahtevu od 2. aprila 2009. godine, par. 8, gde se citira *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-A, Odluka po Ponovljenom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 2. april 2008. godine (javna redigovana verzija), par. 12. V. takođe *Tužilac protiv Blagoja Simića*, IT-95-9-A, Odluka po Zahtevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maja 2006. godine, str. 3, gde se citira *Tužilac protiv Blagoja Simića*, IT-95-9-A, Odluka po Zahtevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vrijeme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004. godine, par. 14.

da je, s obzirom na situaciju, period tokom kog Pavković traži da bude privremeno pušten na slobodu opravdan.

2. Ostali kriterijumi na osnovu pravila 65(I)

10. Žalbeno veće napominje da je, ukoliko zahtev za privremeno puštanje na slobodu bude odobren, opasnost od bekstva veća u ovom trenutku, pošto je Pretresno veće osudilo Pavkovića na zatvorsku kaznu u trajanju od 22 godine, nego što je bila u pretresnoj fazi suđenja. Međutim, s obzirom na ono što će biti izneto u nastavku, Žalbeno veće smatra da je uslov iz pravila 65(I)(i) ispunjen.

11. Žalbeno veće prima k znanju znanju ponovne garancije Srbije, date u vezi s Pavkovićevim zahtevom od 27. avgusta 2009. godine,¹⁴ i prihvata da su one na snazi i da se mogu primeniti i kod ovog Zahteva. Osim toga, Žalbeno veće napominje da je prilikom poslednjeg puštanja na slobodu Pavkoviću, između ostalog, bilo naloženo da sve vreme bude u uslovima strogog nadzora, uključujući i dvadesetčetvoročasovni elektronski nadzor tokom celog njegovog boravka u Srbiji.¹⁵ Žalbeno veće smatra da bi, u ovoj fazi postupka, uslovi za privremeno puštanje na slobodu morali biti bar jednako strogi kao i oni određeni u pretresnoj fazi.¹⁶ Žalbeno veće napominje i da je Pavković u ranijim prilikama u potpunosti poštovao uslove koji su mu bili određeni.¹⁷

12. S obzirom na ono što je dosad rečeno, i s obzirom na aktuelne okolnosti, Žalbeno veće uverilo se u to da će se Pavković, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, vratiti u pritvor po okončanju perioda za koji je zatražio privremeno puštanje na slobodu.

¹⁴ Podnesak generala Pavkovića: Garancije u prilog Zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 9. septembar 2009. godine, Dodatak (dalje u tekstu: Garancije države).

¹⁵ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Pavkovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 14. mart 2008. godine (javno s poverljivim dodatkom), par. 24(d)(iii). V. takođe Nalog kojim se povlači privremeno puštanje Nebojše Pavkovića na slobodu u kraćem trajanju, 18. mart 2008. godine; Nalog kojim se ponovo odobrava privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 20. mart 2008. godine; Odluka po Zahtevu tužilaštva za preispitivanje Naloga kojim se Nebojši Pavkoviću ponovo odobrava privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 26. mart 2008. godine.

¹⁶ Upor. Odluka po Lazarevićevom zahtevu od 21. maja 2009. godine, par. 14.

¹⁷ Na primer, *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Izveštaj direktora Kancelarije Nacionalnog saveta za saradnju sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju, br.1/0-6/18-08, 21. april 2008. godine (poverljivo).

Isto tako, Žalbeno veće uverilo se u to da Pavković neće predstavljati opasnost po žrtve, svedoke ili druga lica.

13. Konačno, Žalbeno veće napominje da Holandija, kao zemlja domaćin, nema nikakvih prigovora na to da Pavković bude privremeno pušten na slobodu, kako je to zatraženo u Zahtevu.¹⁸

IV. DISPOZITIV

14. Iz navedenih razloga, Žalbeno veće ovim **ODOBRAVA** Zahtev i **NALAŽE** sledeće:

1. Holandske vlasti će 18. septembra 2009. godine, ili u najskorijem mogućem terminu, prebaciti Nebojšu Pavkovića na aerodrom Schiphol, u Holandiji;
2. Na aerodromu Schiphol optuženi će biti privremeno predat pod nadzor jednog zvaničnika Vlade Republike Srbije, u skladu s paragrafom (a) Garancija države, koji će optuženog pratiti preostalo vreme putovanja do njegovog boravišta, navedenog u paragrafu 9 poverljive verzije Zahteva, i nazad;
3. Period privremenog boravka na slobodi počće kad Pavković bude predat pod nadzor imenovanog predstavnika Vlade Republike Srbije, a završiće se kad Pavković bude vraćen holandskim vlastima, najkasnije 22. septembra 2009. godine;
4. Pavkovića će na povratku pratiti isti imenovani zvaničnik Srbije, koji će ga predati pod nadzor holandskih vlasti na aerodromu Schiphol, a holandske vlasti će zatim prebaciti Pavkovića nazad u PJUN u Hagu; i

¹⁸ Pismo zamenika direktora Protokola Ministarstva inostranih poslova, predmet "Privremeno puštanje na slobodu generala Pavkovića", od 17. septembra 2009. godine (poverljivo).

5. Za vreme trajanja privremenog boravka na slobodi optuženi će se pridržavati sledećih uslova, a vlasti Republike Srbije postaraće se za to da se on tih uslova zaista pridržava:
- a. Pre odlaska iz PJUN, Pavković će Ministarstvu pravde Holandije i sekretaru Međunarodnog suda dostaviti pojedinosti o maršruti svog putovanja;
 - b. Pavković će boraviti na adresi navedenoj u paragrafu 9 poverljive verzije Zahteva, osim onog dana kad bude putovao u Jagodinu da bi prisustvovao pomenu;
 - c. Republika Srbija će obezbediti elektronski nadzor nad Pavkovićem 24 časa na dan tokom celog njegovog boravka u Srbiji;
 - d. Pavković će predati pasoš Ministarstvu pravde Srbije i on će tamo biti čuvan tokom njegovog privremenog boravka na slobodi;
 - e. Pavković neće ni na koji način kontaktirati ni bilo koju žrtvu ili (potencijalnog) svedoka niti će na njih uticati, odnosno neće se ni na koji drugi način mešati u postupak pred Međunarodnim sudom ni u sprovođenje pravde;
 - f. Pavković o svom predmetu neće razgovarati ni s kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocem;
 - g. Pavković će se strogo pridržavati svih uslova koje postave vlasti Srbije nužnih da bi te vlasti mogle da ispoštuju svoje obaveze na osnovu ove Odluke;
 - h. Pavković će se strogo pridržavati svakog daljeg naloga Žalbenog veća kojim se izmene uslovi privremenog puštanja na slobodu ili kojim se ono ukine; i

- i. Pavković će se u PJUN vratiti najkasnije 22. septembra 2009. godine.

15. Osim toga, Žalbeno veće **ZAHTEVA** od Vlade Republike Srbije da preuzme sledeće odgovornosti:

1. Da imenuje jednog zvaničnika Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat i koji će pratiti optuženog od aerodroma Schiphol, u Holandiji, do njegovog boravišta navedenog u paragrafu 9 poverljive verzije Zahteva, i da, čim to bude izvodljivo, a pre nego što optuženi bude privremeno pušten na slobodu, obavesti Žalbeno veće i sekretara Međunarodnog suda o imenu tog zvaničnika;
2. Da obezbedi elektronski nadzor nad optuženim 24 časa na dan tokom njegovog celog boravka u Srbiji i da, čim to bude izvodljivo, a pre nego što optuženi bude privremeno pušten na slobodu, obavesti Žalbeno veće i sekretara Međunarodnog suda o merama koje su preduzete za primenu elektronskog nadzora optuženog 24 časa na dan;
3. Da obezbedi Pavkovićevu ličnu bezbednost i zaštitu dok traje njegov privremeni boravak na slobodi;
4. Da snosi sve troškove vezane za prevoz od aerodroma Schiphol do Pavkovićevog boravišta u Beogradu i nazad, kao i do mesta na kom će se održati pomen u Jagodini;
5. Da, na zahtev Žalbenog veća ili strana u postupku, obezbedi sva sredstva saradnje i komunikacije između strana u postupku i osigura poverljivost svih takvih komunikacija;
6. Da sekretara Međunarodnog suda hitno obavesti o eventualnim pretnjama po Pavkovićevu bezbednost, kao i da dostavi izveštaje o istragama vezanim za takve pretnje;

7. Da odmah uhapsi Pavkovića ukoliko on pokuša da pobjegne s teritorije Republike Srbije ili ukoliko prekrši uslove za privremeno puštanje na slobodu, navedene u ovoj Odluci, te da o tome odmah obavesti sekretara Međunarodnog suda i Žalbeno veće;
 8. Da poštuje primat Međunarodnog suda u svim tekućim ili budućim postupcima koji se u Republici Srbiji vode protiv Pavkovića; i
 9. Da, po Pavkovićevom povratku u PJUN, podnese pismeni izveštaj Žalbenom veću o tome da li se Pavković pridržavao odredbi iz ove Odluke.
16. Konačno, Žalbeno veće **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda da preduzme sledeće:
1. Da se s holandskim vlastima i vlastima Republike Srbije konsultuje o praktičnim aranžmanima za Pavkovićevo privremeno puštanje na slobodu;
 2. Da od vlasti države ili država preko čije će teritorije Pavković eventualno proći zatraži:
 - a. da optuženog drže pod nadzorom sve vreme koje on provede u tranzitu na aerodromima na njihovoj teritoriji; i
 - b. da Pavkovića, ako pokuša da pobjegne, uhapsi i pritvore do povratka u PJUN; i
 - c. da drže Pavkovića u PJUN u Hagu sve dok Republika Srbija u potpunosti ne ispuni uslove navedene gore u paragrafima 15.1 i 15.2.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

Dana 17. septembra 2009. godine,
U Hagu, Holandija

/potpis na originalu/
Liu Daqun, predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]